

Tallinna Ülikooli bio- ja keskkonnateaduste õppekavagrupi doktoriõppe kvaliteedihindamise otsus

30.06.2021

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas kinnitada hindamiskomisjoni aruanne ja viia järgmine Tallinna Ülikooli bio- ja keskkonnateaduste õppekavagrupi doktoriõppe kvaliteedihindamine läbi seitsme aasta pärast.

Lähtuvalt kõrgharidusseaduse § 48 lg 4, ülikooliseaduse § 10 lg-s 4 ning Haridus- ja Noorteametite põhimääruse § 24 lg 5 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi "Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel" punkti 41 alusel sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. 21.08.2018 otsustas Nõukogu viia järgmine Tallinna Ülikooli bio- ja keskkonnateaduste õppekavagrupi doktoriõppe kvaliteedihindamine läbi kolme aasta pärast.
2. Tallinna Ülikool kooskõlastas EKKAgas õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja 15.04.2020.
3. EKKAs juhataja kinnitas 19.01.2021 korraldusega nr 1.1-10/21/6 Tallinna Ülikooli bio- ja keskkonnateaduste õppekavagrupi doktoriõppe kvaliteedihindamise komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus:

Laurent Counillon (esimees)	Professor, University Nice Sophia Antipolis; Prantsusmaa
Asnate Kažoka	Doktorant, University of Latvia; Läti
Kari Keinänen	Professor, University of Helsinki; Soome
Rik Leemans	Professor, Wageningen University; Holland
Andrus Tasa	ToxInvent OÜ; Competence Centre on Health Technologies; TBD Biodiscovery; Biotehnoloogia Park Kinnisvara Ltd; Eesti

4. Tallinna Ülikool esitas hindamisele järgmised doktoriõppe õppekavad:

Analüütiline biokeemia

Ökoloogia

Komplekssed süsteemid loodusteadustes

5. Tallinna Ülikool esitas 5.01.2021 EKKA büroole lõpliku eneseanalüüsi aruande, mille hindamiskoordinaator saatis komisjonile 30.01.2021.
6. Virtuaalne hindamiskülastus Tallinna Ülikoolis toimus 5.–6.04.2021.
7. Komisjon saatis 1.05.2021 EKKA büroole hindamisaruande projekti, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 6.05.2021 ja millele Tallinna Ülikool esitas vastuse 19.05.2021.
8. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 20.05.2021. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKA koduleheküljel.
9. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 25.06.2021.
10. Nõukogu arutas saadud dokumente 30.06.2021 istungil 10 liikme osalusel ning otsustas tuua välja järgmised Tallinna Ülikooli bio- ja keskkonnateaduste õppekavagrupi doktoriõpet puudutavad tugevused, parendusvaldkonnad ja soovitused ning ettepanekud edasisteks arendusteks.

Tugevused

- 1) Senised „Analüütilise biokeemia“ ja „Ökoloogia“ õppekavad on reorganiseeritud üheks, „Komplekssed süsteemid loodusteadustes“, mis täidab unikaalse niši Eesti ülikoolide doktoriõppes ja omab head potentsiaali edasiseks arenguks.
- 2) Õppejõudude kvalifikatsioon on hea, osalt suurepärase. Nad on pühendunud ja entusiastlikud ning hindavad kõrgelt uue doktorikava interdistsiplinaarsust.
- 3) Juhendajaid atesteeritakse regulaarselt ja selgete nõuete põhjal ning vajadusel suunatakse neid tõstma oma juhendamise- või teadustöölaseid oskusi.
- 4) Eestisisene koostöö on tihe ning võimaldab seeläbi sünergia. Teiste ülikoolidega jagatakse ressursse ning kaasatakse külalisprofessoreid ja kaasjuhendajaid.
- 5) Rahvusvahelistumine on väga heal tasemel nii akadeemiliste töötajate kui doktorantide osas. Doktorandid osalevad aktiivselt rahvusvahelistel üritustel ja mobiilsusprogrammides ning neil on ligipääs mitmetele mobiilsust toetavatele allikatele.
- 6) Loodud on toimivad koostöösidemed ettevõtetega.
- 7) Taristu teadus- ja õppetöök on igati adekvaatne. Analüütilise biokeemia puhul on see suurepärase ja toetab sellega ka koostööd ettevõtetega.
- 8) Doktorantidele on loodud võimalused ülikoolisesteks teadusgrantideks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavas Komplekssed süsteemid loodusteadustes on liialt vähe tähelepanu matemaatilistel ja modelleerimisoskustel, mis peaks olema kompleksüsteemide alase õppe oluline osa. Selgemalt tuleb määratleda füüsika roll õppekavas.
- 2) Probleemiks on teemade ja ainete lai ulatus ning teadustöö prioriteetide puudumine. Et olla konkurentsivõimeline, peaks õppekava olema paremini eesmärgistatud ja fokuseeritud. Oluline on kiiremas korras määratleda õppekava fookus ja strateegiline orientatsioon.
- 3) Akadeemiliste töötajate kogemus kompleksüsteemide analüüsi vallas on vähene. Kuna see on nüüd uue õppekava keskmes, vajavad akadeemiliste töötajate oskused integreeritud modelleerimise ja süsteemide analüüsi osas arendamist.
- 4) Kuigi doktoritööde teemade ja juhendajate valik on paindlik, viib liiga suur hulk erinevaid doktoritööde teemasid soovimatu fragmenteerituseni. Vajalik on välja töötada teadustöö strateegia, määratleda fookus ning tagada, et doktoritööde teemad vastavad sellele.
- 5) Probleemiks on doktorantide ja nende teemade jagunemine erinevate doktorikoolide vahel. Pikemas perspektiivis ei ole see optimaalne.
- 6) Vajalik on tagada akadeemiliste töötajate teadustöö teemade integreeritus uue õppekavaga, rakendades selleks ka vajalikke administratiivseid meetmeid.
- 7) Doktoriõpinguteks kuluv aeg on endiselt liialt pikk, peamiseks põhjuseks siiski eelmine finantseerimismudel.
- 8) Kuigi ülikoolid on kokku leppinud kolme artikli reegli leevendamise (kolmas artikkel ei pea olema avaldatud), nõutakse ikka selle täitmist.
- 9) Mitmed doktorandid tunnevad end endiselt oma uurimistöös isoleerituna. Väikestes uurimisrühmades ning üksikult töötavatel doktorantidel on keeruline saavutada juhtimis- ja meeskonnatöölaseid kompetentse.
- 10) Üliõpilaste väike arv ei ole jätkusuutlik pikemas perspektiivis. Vajalik on koostada plaan järgmiseks kümneks aastaks, kuidas üliõpilaste arvu kasvatada, kaasates selleks alternatiivseid (sh Euroopa Liidu ja teisi rahvusvahelisi) finantseerimisallikaid.
- 11) Taristu arendamiseks puudub plaan ja ka rahastus. Ülikooli tasandil tuleks moodustada taristu planeerimiskomisjon, et mh formuleerida strateegia ja prioriteetid taristu uuendamiseks.
- 12) Ainekursuste läbiviimisel ja hindamisel kasutatakse põhiliselt traditsioonilisi meetodeid. Soovitav on rohkem kasutada interaktiivseid õppemeetodeid (ümberpööratud klassiruum, projektipõhine õpe jms), mis oleksid üliõpilaste jaoks inspireerivamad ja nõuaksid ka vähem eksamite läbiviimist.
- 13) Rohkem tähelepanu tuleks pöörata doktorantide karjäärivõimaluste väljaselgitamisele ja edendamisele väljaspool akadeemiat.
- 14) Tagasiside kogumine vilistlastelt tuleb formaliseerida ja regulaarseks muuta.

Arenguvõimalused

- 1) Planeeritud on viie uue professori värbamine. Selle õnnestumine looks head võimalused õppekava tugevdamiseks ja selle teadusliku mõju suurendamiseks.
 - 2) Soovitav on jätkata koostöösidemetega arendamist töömaailmaga. Praegu on sellealane potentsiaal alakasutatud. Ettevõtetele tuleks pakkuda võimalusi koostööks olemasoleva varustuse ja kompetentside kasutamisel ning tööstusdoktorantuuriks.
 - 3) Doktorandid peavad nüüd lisaks oma doktoriõpingutele pühendama aega õpetamisele ning erinevates projektides osalemisele, see aga võib pikendada nende doktorantuuri aega. Lisategevused peaksid olema paremini integreeritud doktoriprojektidega.
 - 4) Doktorantide vastuvõtul tuleks rohkem arvestada nende motivatsiooni ja potentsiaali.
11. Dokumendi „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ p 41 sätestab, et hindamisnõukogu kinnitab hindamisaruande 3 kuu jooksul pärast selle saamist. Nõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavagrupi kvaliteedi hindamine läbi kas seitsme, viie või kolme aasta pärast.
12. Nõukogu kaalus punktis 10 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et õppekava, sellel toimuv õpe ning õppealane arendustegevus vastavad nõuetele ning

OTSUSTAS

Kinnitada hindamisaruanne ning viia järgmine Tallinna Ülikooli bio- ja keskkonnateaduste õppekavagrupi doktoriõppe kvaliteedi hindamine läbi seitsme aasta pärast.

Otsus võeti vastu 10 poolthäälega. Vastu 0.

13. Nõukogu teeb Tallinna Ülikoolile ettepaneku esitada EKKA-le hiljemalt 30.06.2022 tegevuskava otsuses toodud parendusvaldkondade ning soovitude arvestamise kohta.
14. Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaide EKKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama. Nõukogu saadab vaide EKKA hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Nõukogu lahendab vaide 10 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaidet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra. Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse

Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Hillar Bauman

Nõukogu sekretär